

Értő keresők

Az információ értelmezésének és összekapcsolásának lehetősége egyszerre vonzó és taszító.

Sokansokféleképpen képzelik el a web jövőjét, abban azonban mindenki egyetért, hogy a világháló következő generációjának lényege a hatalmas ütemben növekvő információmennyiség jobb kereshetőségében rejlik. Míg a web 2.0-nak a közös tartalom létrehozása, a közösségépítés a lényege, addig a web 3.0-nak a világhálón elérhető információforrások rendszerezése és a „mély webben” található tartalmak értelmezése – fogalmazott egy múlt heti sajtóbeszélgetésen *Vadász Pál*, a Montana elnök-vezérigazgatója.

Szemantikus web

Nem lesznek képesek betölteni ezt a szerepet a hagyományos, karakter alapú keresőrendszerek, amelyek irreleváns találatok tömegét ajánlják fel a valóban keresett információk mellett. A „sekély webben” – az internet statikusan elérhető részével – ellentétben a „mély web” a keresők számára többnyire elérhetetlen, nehezen feltérképezhető, „felcímkézetlen” tartalmakat (például adatbá-

zisokat, nem szöveges dokumentumokat) takar.

Ha egy-egy erőforrás jellemzőit meg tudjuk adni úgy, hogy az a keresők számára feltérképezhető legyen, óriási lépést tehetnénk az intelligensebb kereshetőség felé. A *Sir Tim Berners-Lee* nevéhez kötődő szemantikus világháló elmélete szerint a harmadik generációs web a dokumentumokban található adatok összekapcsolásából jön létre. A gépek így képesek lennének közvetlenül az adatokat megtalálni a dokumentumok helyett, sőt a hivatkozásokat követve összekapcsolni a rokon ötleteket, összefoglalni az egymáshoz kapcsolódó adatokat.

Papírba fojtott közigazgatás

Egyes országokban komoly lendületet adott az intelligens keresés kormányzati alkalmazásának a terrorizmus előretörése – jegyezte meg *Vadász Pál*. Ezzel szemben a magyar közigazgatás nagyrészt továbbra is papír alapú: bevett gyakorlat az elektronikus úton keletkezett információ

Vadász Pál, Montana
Az átláthatóság visszatartó ereje

kinyomatása, esetleg az adatállomány törlése (és szükség esetén a dokumentum digitalizálása). Emiatt nem meglepő, hogy az új uniós tagok szinte mindegyike megelőzi hazánkat az e-kormányzati alkalmazások terén.

Ellenállást mutat az intelligens kereséssel szemben – hozott másik példát a Montana elnök-vezérigazgatója – a magyar igazságszolgáltatás is. Bár a bírósági anyagok digitalizálása, a döntések anonimizálása milliárdos beruházást igényelne, a – melleleg nem precedens alapú – hazai igazságszolgáltatás elsősorban a belső transzparencia, nem pedig a költségek miatt marad meg a hűvös érdeklődés szintjén – jelezte *Vadász Pál*.

Holott a cég elnök-vezérigazgatójának számításai szerint egy közepes méretű szer-

vezetnél a megtakarított élőmunkából már nyolc-tíz hónap alatt megtérül az intelligens keresőrendszer bevezetésére fordított körülbelül 200 millió forint; a külföldi esettanulmányok dollármilliók megtakarításokról számolnak be.

A beszéd vége

A projekteket lassítja, hogy nem elég az intelligens kereső alkalmazásának előnyeit felismerő felsővezetés pozitív döntése, a kereső lelkét képező, szakzsargon és szinonimákat is tartalmazó szótár feltöltésében a szállítókknak a tényleges felhasználókkal, a beosztott dolgozókkal kell együttműködniük – magyarázta a többszöri prezentációval járó feladatot *Váncsa Julianna*, a cég műszaki vezérigazgató-helyettese. Hozátette: a Montana az elmúlt hónapokban az érdeklődés élénkülését tapasztalta a hazai vállalatok körében. A cégnél idén a tavalyi fejlesztési kiadások és az eladásból származó bevételek megduplázására számítanak.

Váncsa Julianna szerint sok még a tennivaló a képfeldolgozás (a hajtóerő itt is a biztonság) és hangállományok kereshetővé tétele terén. Minthogy a beszéd tartalmának keresése túl sok problémát vet fel, várhatóan a beszéd írott szöveggé alakításán át lehet eljutni a szövegbányászatig.

Kelenhegyi Péter